

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Rúa Manuel Lastres 33
15124 Muxía (Santa María)
☎ 881880775 📠 881880776
ies.ramon.caamano@edu.xunta.gal
<http://www.edu.xunta.es/centros/iesramoncaamano/>

galicia

UNIÓN EUROPEA
Fondo Social Europeo
El FSE invierte en tu futuro

Curso académico 2022/2023

Departamento de Artes Plásticas

Programación didáctica

Educación Plástica, Visual e Audiovisual

4º de ESO

Índice

1. <u>Introducción e contextualización</u>	3
2. <u>Contribución ao desenvolvemento das competencias clave en relación cos estándares de aprendizaxe avaliáveis</u>	4
3. <u>Obxectivos para Educación Plástica, Visual e Audiovisual</u>	4
4. <u>Estándares de aprendizaxe avaliáveis</u>	6
5. <u>Concrecións metodolóxicas da materia</u>	18
6. <u>Materiais e recursos didácticos</u>	18
7. <u>Criterios de avaliación e cualificación do alumnado</u>	19
8. <u>Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente</u>	20
9. <u>Organización de actividades de seguimento e avaliación das materias pendentes</u>	21
10. <u>Plan de seguimento do alumnado repetidor</u>	21
11. <u>Deseño da avaliación inicial e medidas a adoptar en función dos resultados</u>	21
12. <u>Medidas de atención á diversidade</u>	22
13. <u>Concreción dos elementos transversais</u>	22
14. <u>Actividades complementarias e extraescolares do departamento</u>	22
15. <u>Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en función dos resultados académicos e procesos de mellora</u>	23
16. <u>Accións de contribución ao proxecto lector</u>	23
17. <u>Accións de contribución ao plan TIC</u>	23
18. <u>Accións de contribución ao plan de convivencia</u>	24

1. Introducción e contextualización

A presente programación didáctica é redactada axustándose ó marco lexislativo establecido por diferentes leis, ordes, decretos e resolucións que se detallan pormenorizadamente máis abaixo correspondentes ás últimas tres Leis Educativas das que se manteñen certas partes en vigor, así como a adaptación no calendario de implantación da nova Lei Educativa LOMLOE. Para o presente curso 2022-2023 non entran en vigor os novos contidos correspondentes a 4ª da ESO pero si desde o curso pasado implementáronse as novas normas con respecto á Avaliación, Promoción e Titulación derivadas desta última Lei.

Esta programación está realizada para ser desenvolta cunha metodoloxía didáctica tanto presencial, semipresencial como a distancia a través do traballo telemático empregando entornos de aprendizaxe virtual (EVA) e as ferramentas tecnolóxicas de creación e comunicación que fosen precisas; Aula Virtual e Webex de maneira primordial.

Á presente programación didáctica será publicitada, unha vez aprobada, no apartado específico do Departamento de Artes Plásticas na Web do centro, así como noutros espazos determinados nos que o equipo directivo do centro así o requira para o acceso e consulta de alumnado e familias.

Esta é a programación de Educación Plástica, Visual e Audiovisual de 4º de ESO para o ano académico 2022/2023, que será impartida no IES Ramón Caamaño. Está redactada tendo en conta o marco lexislativo establecido por:

- [Lei Orgánica 2/2006](#), do 3 de maio, de Educación (LOE)
- [Lei Orgánica 8/2013](#), do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE)
- [Decreto 86/2015](#), do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- [Orde ECD/65/2015](#), de 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación na educación primaria a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato.
- [Orde do 15 de xullo de 2015](#) pola que se establece a relación de materias de libre configuración autonómica de elección para os centros docentes nas etapas de educación secundaria obrigatoria e bacharelato, e se regula o seu currículo e a súa oferta
- [Real Decreto 665/2015](#), de 17 de julio, por el que se desenvolven determinadas disposicións relativas al exercicio de la docencia en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato, la Formación Profesional y las enseñanzas de régimen especial, a la formación inicial del profesorado y a las especialidades de los cuerpos docentes de Enseñanza Secundaria
- [Resolución do 27 de xullo de 2015](#), da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións no curso académico 2015-2016 para a implantación do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.
- [Resolución do 15 de Xullo de 2016](#), da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para a implantación no curso académico 2016/2017 do currículo establecido no decreto 86/2015 do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato, nos centros docentes da comunidade autónoma de Galicia.
- [Orde do 28 de agosto de 1995](#), pola que se regula o procedemento para garantir o dereito a que o rendemento sexa avaliado con criterios obxectivos (BOE do 20/09/95).
- [Orde do 21 de decembro de 2007](#) pola que se regula a avaliación na ESO (DOG do 7 de xaneiro de 2008) e [Orde do 23 de xuño de 2008](#), pola que se modifica esta (DOG do 24 de xuño)
- [Decreto 229/2011 do 7 de Decembro](#) pola que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei Orgánica 2/2006 do 3 de Maio de Educación.
- [Decreto 8/2015 do 8 de xaneiro](#), polo que se desenvolve a Lei 4/2001 do 30 de Xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

- Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación publicada no BOE do 30 de decembro do 2020.
- **ORDE do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia.**

Educación Plástica, Visual e Audiovisual de 4º de ESO organízase nun so grupo 4ºA ESO (5 alumn@s) e será impartida por David Creus Andrade..

Educación Plástica, Visual e Audiovisual de 4º de ESO pertence ao bloque de materias específicas e correspóndenlle 3 horas semanais.

2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave en relación cos estándares de aprendizaxe avaliábeis

As competencias son as capacidades para aplicar de xeito integrado os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, e para lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

- a) Comunicación lingüística (CCL)
- b) Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)
- c) Competencia dixital (CD)
- d) Aprender a aprender (CAA)
- e) Competencias sociais e cívicas (CSC)
- f) Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)
- g) Conciencia e expresións culturais (CCEC)

O desenvolvemento competencial do alumnado valorarase poñendo en relación os estándares de aprendizaxe coas competencias clave de xeito que se poida graduar o rendemento alcanzado en cada unha delas. O conxunto de estándares que se relacionan cunha mesma competencia dá lugar ao perfil desa competencia facilitando a avaliación competencial do alumnado. Este perfil competencial pode extraerse da táboa do apartado 4 que reflicte a relación entre os distintos estándares de aprendizaxe coas sete competencias clave sinaladas pola normativa en vigor

3. Obxectivos para Educación Plástica, Visual e Audiovisual

Os obxectivos para Educación Plástica, Visual e Audiovisual que se expoñen a continuación son os referentes propios da asignatura que contribúen de forma significativa e aportan matices a outros referentes “marco” que son os xerais da etapa educativa e que conforman as expectativas que se quere que o alumnado acade desde un punto de vista estrutural e integrador. (expóñense os obxectivos propios da materia e a continuación os xerais de etapa):

Obxectivos propios da materia:

- Recoñecer a importancia da imaxe nos medios de comunicación de masas, a súa influencia no pensamento social e actuar de modo crítico ante as mensaxes visuais.
- Coñecer o desenvolvemento da arte desde os seus inicios ata o momento actual, os principais movementos artísticos, a súa relación coa sociedade e feitos históricos coetáneos e o seu papel na historia.
- Valorar a expresión plástica como medio de expresión artística de sociedades e culturas diferentes. Apreciar como un xeito de entendemento e concordia entre pobos, valorando as súas similitudes e diferenzas.

- Recoñecer, comprender e valorar as manifestacións da cultura galega, apreciando o patrimonio cultural e contribuíndo á súa conservación e mellora.
- Adquirir e empregar con precisión a terminoloxía específica da linguaxe plástica e visual, afondando no vocabulario relativo á historia da arte e os seus diferentes movementos e técnicas artísticas.
- Desenvolver o pensamento lóxico e matemático na resolución do proceso creativo aplicado á representación de formas e espazos mediante o emprego das proporcións e da perspectiva.
- Coñecer e empregar os diferentes sistemas de representación, especialmente o sistema cónico.
- Expresarse con creatividade, utilizando as diversas ferramentas e técnicas plásticas e visuais, relacionándoas con outras linguaxes e aplicando nas súas creacións as tecnoloxías da información e da comunicación máis axeitadas.
- Utilizar a linguaxe plástica para expresar emocións e sentimentos, vivencias e ideas, contribuíndo á comunicación, reflexión crítica e respecto entre as persoas.
- Planificar e reflexionar, de forma individual ou colectiva, sobre o proceso de realización dun obxecto partindo duns obxectivos prefixados e revisar e valorar, ao final de cada fase, o estado do seu desenvolvemento.
- Aplicar as distintas técnicas de traballo cooperativo fomentando a responsabilidade e favorecendo o diálogo e a comunicación.
- Establecer unha actitude positiva ante os novos retos, admitindo os erros e valorando os acertos como parte do proceso de formación do individuo.

Obxectivos da Etapa:

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

4. Estándares de aprendizaxe avaliáveis

Os estándares de aprendizaxe son especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado. Deben contribuír a facilitar o deseño de probas estandarizadas e comparables.

O grao mínimo de consecución para cada estándar de aprendizaxe descríbese nunha escala de 1 a 4 co seguinte significado:

- 1: En vías de adquisición.
- 2: Adquirido.
- 3: Avanzado.
- 4: Excelente.

Os cadros que se presentan a continuación reflexan os estándares de aprendizaxe avaliáveis para o nivel de 4º da ESO nun curso ordinario.

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
Bloque 1. Expresión plástica							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. A linguaxe plástica e visual na creación da composición artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas da linguaxe plástica e visual, desenvolvendo a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade da súa linguaxe persoal ou empregando os códigos, a terminoloxía e os procedementos da linguaxe visual e plástica, co fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.1.1. Realiza composicións artísticas seleccionando e utilizando os elementos da linguaxe plástica e visual. 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> -Exercicios prácticos específicos de creatividade e experimentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Leis da composición. ▪ B1.3. Leis da composición: movemento, ritmo e liñas de forza. ▪ B1.4. Cor como ferramenta simbólica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas coma dixitais, valorando o esforzo de superación que supón o proceso creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.1. Aplica as leis de composición, creando esquemas de movementos e ritmos, empregando os materiais e as técnicas con precisión. 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicios prácticos específicos de composición. Experimentación. - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Compilación de material visual relacionado co tema 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.2.2. Estuda e explica o movemento e as liñas de forza dunha imaxe. 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Análise de imaxes. - Debate e posta en común na aula. - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
						- Exame específico teórico/práctico.	
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.2.3. Cambia o significado dunha imaxe por medio da cor. 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios específicos de carácter práctico Investigación e procura de exemplos semellantes. Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
<ul style="list-style-type: none"> b c e g n 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Técnicas de expresión gráfico-plásticas. Experimentación con diversos materiais. B1.6. Interese pola investigación sobre materiais, soportes, técnicas e ferramentas con fins concretos, así como a utilización das tecnoloxías da información nas creación propias. B1.7. Iniciativa, creatividade e autoesixencia no proceso de produción propio. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Elixir os materiais e as técnicas máis axeitadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados e da autoavaliación continua do proceso de realización. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos. 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios prácticos guiados e de experimentación persoal. Análise de imaxes e composicións artísticas. Debate na aula. Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. Compilación de material visual relacionado co tema 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB.1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios prácticos guiados e de experimentación persoal. Análise de imaxes e composicións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE CAA CD

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
			perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.			- Debate na aula. - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Compilación de material visual relacionado co tema	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ g ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Seguimento do proceso de creación: bosquexo, proxecto, presentación final e avaliación (reflexión propia e avaliación colectiva). ▪ B1.9. Elaboración de proxectos plásticos de forma cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo coma fonte de riqueza na creación artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.4.1. Entende o proceso de creación artística e as súas fases, e aplica a produción de proxectos persoais e de grupo. 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicios prácticos guiados e de experimentación persoal. - Análise e posta en común. - Debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ f ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Lectura e valoración de obras artísticas e imaxes en distintos soportes. ▪ B1.11. Análise de distintas obras de arte situándoas na época, na técnica e no estilo aos que pertencen. Valoración do patrimonio artístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico e cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva, e contribuír á súa conservación a través do respecto e divulgación das obras de arte. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.1. Explica, empregando unha linguaxe axeitada, o proceso de creación dunha obra artística, e analiza os soportes, os materiais e as técnicas gráfico-plásticas que constitúen a imaxe, así como os seus elementos compositivos. 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Análise de imaxes e composicións artísticas. - Exame específico teórico/práctico 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB1.5.2. Analiza e le imaxes de obras de arte e sitúaaas no período ao que pertencen. 	1ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Análise de imaxes e composicións artísticas. - Realización de traballos teóricos/expositivos. - Exame específico teórico/práctico - Análise e posta en común. - Debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
Bloque 2. Debuxo técnico							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ g ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Utensilios de debuxo técnico: estudo e manexo. ▪ B2.2. Trazados xeométricos: cuadriláteros, polígonos regulares e división da circunferencia. ▪ B2.3. Tanxencias e enlaces. ▪ B2.4. Aplicación dos procedementos de trazado de cuadriláteros, polígonos, tanxencias e enlaces no deseño de motivos xeométricos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas, creando composicións onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de exercicios de carácter teórico/práctico. - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Exame específico teórico/práctico - Relación dos elementos xeométricos coa súa visualización e presenza na contorna urbana. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de exercicios de carácter teórico/práctico. - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Exame específico teórico/práctico. - Relación dos elementos xeométricos coa súa visualización e presenza na contorna 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
						urbana.	
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.1.4. Resolve e analiza problemas de configuración de formas xeométricas planas e aplicación á creación de deseños persoais. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios de carácter teórico/práctico. Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. Exame específico teórico/práctico 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> b f g o 	<ul style="list-style-type: none"> B2. 5. Interpretación das pezas a través das súas vistas diédricas. B2.6. Trazado, medidas e posición correctas das vistas de pezas sinxelas. Liñas vistas e ocultas. Esbozo á man alzada e con utensilios de debuxo técnico. B2.7. Perspectiva cabaleira. Posición dos eixes e coeficiente de redución. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. B2.8. Sistema axonométrico: isometría. Posición dos eixes. Liñas vistas e ocultas. Rotulaxe. Escalas. B2.9. Perspectiva cónica central. B2.10. Perspectiva cónica oblicua. B2.11. Análise das posibilidades da posición do punto de vista. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, recoñecendo a utilidade do debuxo de representación obxectiva no ámbito das artes, a arquitectura, o deseño e a enxeñaría. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.1. Visualiza formas tridimensionais definidas polas súas vistas principais. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios de carácter práctico. Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. Exame específico teórico/práctico Test visuais de identificación e recoñecemento. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Realización de exercicios de carácter práctico. Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. Exame específico práctico 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.3. Debuxa perspectivas de formas tridimensionais, utilizando e seleccionando o sistema de representación máis axeitado. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de exercicios de carácter práctico. - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Exame específico práctico 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.2.4. Realiza perspectivas cónicas frontais e oblicuas, elixindo o punto de vista máis adecuado. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de exercicios de carácter práctico. - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Exame específico práctico 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> b e i o 	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Debuxo asistido por computador. Trazado de pezas planas e tridimensionais sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Utilizar programas de debuxo por computador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB2.3.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a creación de deseños xeométricos sinxelos. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de exercicios de carácter práctico por ordenador (software específico) e mediante aplicacións web específicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CMCCT
Bloque 3. Fundamentos do deseño							
<ul style="list-style-type: none"> a c d 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Análise das linguaxes visuais cotiás (arte, deseño, publicidade, etc.). B3.2. Fases do proceso de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas do seu ámbito cultural, con sensibilidade cara ás súas calidades plásticas, 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.1.1. Coñece os elementos e as finalidades da comunicación visual. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Análise da estética e a funcionalidade do deseño industrial de obxectos. ▪ B3.4. Análise da estética e funcionalidade do feísmo arquitectónico. 	estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases.				<ul style="list-style-type: none"> - Análise de imaxes e composicións artísticas, publicitarias, arquitectónicas, paisaxísticas, dos medios de comunicación e do contorna cotiá e urbana. - Posta en común e debate na aula. -Elaboración de traballos teórico/prácticos de carácter expositivo. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.1.2. Observa e analiza os obxectos do contorno na súa vertente estética, de funcionalidade e de utilidade, utilizando a linguaxe visual e verbal. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Análise de imaxes e composicións artísticas, publicitarias, arquitectónicas, paisaxísticas, dos medios de comunicación e do contorna cotiá e urbana. - Posta en común e debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ e ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Campos de aplicación do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Identificar os elementos que forman a estrutura da linguaxe do deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3 2.1. Identifica e clasifica obxectos en función da familia ou a rama do deseño. 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Análise de produtos do deseño bi/tridimensionais. - Posta en común e debate na aula. -Test de identificación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Deseño de composicións modulares utilizando trazados 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares 	2ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicios específicos de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ f ▪ i 	<p>xeométricos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Componentes da imaxe corporativa: nome, cor, tipografía, logotipo, deseño, etc. ▪ B3.8. Secuenciación e elaboración de proxectos creativos adaptados ás áreas do deseño. ▪ B3.9. Informática ao servizo dos proxectos de deseño. ▪ B3.10. Planificación dun proxecto artístico. 	<p>e expresivas da linguaxe do deseño adaptándoas ás áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais.</p>	<p>utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.</p>			<p>carácter práctico.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Compilación de material visual relacionado co tema. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. - Compilación de material visual relacionado co tema - Análise teórico expositiva das imaxes corporativas de varias empresas - Posta en común e debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.3. Realiza composicións creativas e funcionais adaptándoas ás áreas do deseño, valorando o traballo organizado e secuenciado na realización de calquera proxecto, así como a exactitude, a orde e a limpeza nas representacións gráficas. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de exercicios e propostas de carácter práctico empregando a planificación nun proxecto artístico e de deseño. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB3.3.4. Utiliza as novas tecnoloxías da información e da comunicación para levar a cabo os seus propios proxectos artísticos de deseño. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de exercicios e propostas prácticas específicas a desenvolver por ordenador e a través da rede. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
						- Emprego da rede como fonte de documentación visual e de información.	
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB3.3.5. Planifica os pasos na realización de proxectos artísticos e respecta o realizado por compañeiros e compañeiras. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Exame teórico/práctico. Caso práctico. Posta en común e debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CCEC
Bloque 4. Linguaxe audiovisual e multimedia							
<ul style="list-style-type: none"> a h n ñ 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Tipos de planos cinematográficos. Análise dos factores expresivos e a súa simboloxía. B4.2. Realización dun storyboard. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica da linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dunha mensaxe audiovisual, e valorando o labor de equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.1.1. Analiza os tipos de plano que aparecen en películas cinematográficas, valorando os seus factores expresivos. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Visionado e análise de fragmentos cinematográficos. Posta en común e debate na aula. Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.1.2. Realiza un storyboard a modo de guión para a secuencia dunha película. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios específicos de carácter teórico/práctico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> e l n o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Estudo de planos, angulacións e movementos de cámara no cine. B4.4. Criterios estéticos na elaboración de fotografías. B4.5. Finalidade expresiva das imaxes fotoxornalísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Recoñecer os elementos que integran as linguaxes audiovisuais e as súas finalidades 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> Visionado e análise de fragmentos cinematográficos. Posta en común e debate na aula. Emprego das principais fontes de información recomendadas sobre o tema. Proba/test de identificación de elemntos post 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
						visionado.	
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB.4.2.2. Analiza e realiza fotografías, tendo en conta criterios estéticos. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Análise de imaxes. - Exercicios específicos de carácter práctico. - Posta en común e debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Análise de imaxes. - Posta en común e debate na aula 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC
<ul style="list-style-type: none"> a e f g 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Creación dixital de imaxes. B4.7. Deseño dun proxecto publicitario. B4.8. Desenvolvemento dun proxecto persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Realizar composicións creativas a partir de códigos utilizados en cada linguaxe audiovisual, amosando interese polos avances tecnolóxicos vinculados a estas linguaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.3.1. Elabora imaxes dixitais utilizando programas de debuxo por computador. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicios específicos de carácter práctico. Propostas do profesor e investigación personal. - Compilación de material visual relacionado co tema. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.3.2. Proxecta un deseño publicitario utilizando os elementos da linguaxe gráfico-plástica. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicio teórico/práctico. Fase de documentación-planificación-resolución-exposición. - Posta en común e debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CSIEE CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> EPVAB4.3.3. Realiza un proxecto persoal seguindo o esquema do proceso de creación. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> - Exercicio teórico/práctico. Fase de documentación-planificación-resolución-exposición. - Posta en común e debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CD CSIEE CCEC

Educación Plástica, Visual e Audiovisual. 4º de ESO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Grao Mínimo de Consecución	Procedementos e instrumentos de avaliación	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ f ▪ h ▪ n ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Análise crítica da linguaxe publicitaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Amosar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPVAB4.4.1. Analiza elementos publicitarios cunha actitude crítica desde o coñecemento dos elementos que os compoñen. 	3ª AVAL	2	<ul style="list-style-type: none"> -Análise de imaxes publicitarias. - Posta en común e debate na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCEC

5. Concrecións metodolóxicas da materia

A metodoloxía no ensino desta área ten que ser activa, para que tras unha introdución teórica, o alumno sexa capaz de experimentar de xeito práctico os contidos que se van fornecendo ó longo do curso. Con asiduidade se realizarán actividades de observación, interpretación e apreciación, tanto da natureza como de obras feitas polo home. Tamén é importante desenvolver-la capacidade de autoexpresión e autoaprendizaxe a partir da experimentación con distintos materiais, técnicas e soportes. Habrá que partir sempre de coñecementos previos do alumno, para favorecer a súa motivación, traballar con experiencias cotiás e promover situacións de aplicación inmediata do aprendido. As características da metodoloxía recomendable para a Educación Plástica Visual e audiovisual pódense resumir nos seguintes puntos:

- **Actividade.** Na que os coñecementos se adquiren mediante a manipulación ou acción, sobre todo no que respecta ós procedementos, hábitos e actitudes, sendo aconsellable empregala tamén para os conceptos a través da representación, observación, comparación, análise, etc.

- **Investigación.** Na que o alumno ensaie as propiedades gráficas e expresivas dos distintos materiais (soportes, trazadores, pigmentos, aglutinantes), técnicas, estilos, novas tecnoloxías, combinacións destes, modos de expresión, etc.

- **Expositivo-descriptivo.** Para que o alumno poida argumenta-los seus procesos de creación. • **Análise crítica** da súa propia obra para poder melloralala sempre.

- **Globalizadora.** Que permita utilizar todo tipo de aprendizaxes anteriores na elaboración da obra creativa.

- **Creativa.** Buscando desenvolver-la orixinalidade e o respecto á inventiva.

- **Socializadora.** Mediante a busca dun mellor entronque do individuo coa sociedade, de onde se extraen os exemplos.

- **Individualizada.** Particularizando para cada individuo, recoñecendo as diferencias iniciais e o distinto modo de asimilación de cada persoa.

- **Con autonomía.** Para que o alumno teña iniciativa e sexa capaz de elixir con responsabilidade asumida pola propia conduta.

- **Aplicando a temporalización** dos contidos de maneira seria pero flexible, permitindo ó profesor acomodar ou reacomodar os contidos durante o curso en canto a dinámica da clase así o requira.

6. Materiais e recursos didácticos

Libro de texto: Non hai. O Departamento de Debuxo considera que non é necesario neste nivel un libro-guía específico. O Departamento fornecerá os contidos e as diferentes propostas de carácter práctico directamente relacionadas cos estándares de avaliación, a través de:

- Leccións maxistras.
- Fotocopias e apuntes textuais específicos
- Libros de consulta na aula e na Biblioteca.
- Documentación e exemplificación teórico-práctica e multimedia a través do emprego e visualización de páxinas web de referencia específicas de Educación Plástica Visual e Audiovisual e relacionadas coa arte en xeral.
- Aplicacións específicas online artísticas e Debuxo Técnico..
- Visualización de contidos a través de Videos de Youtube e outros contidos multimedia.
- Emprego da Aula de Informática cando o tema ou a práctica a desenvolver así o requira.

- Emprego da Aula Virtual do centro e do espazo específico do Departamento de Artes Plásticas na web.

Ordenador na aula con conexión a internet, canón e pantalla de proxección. Para determinadas prácticas, o profesor e o alumnado de Debuxo empregará os ordenadores e aula de informática previa reserva da mesma.

Tableta dixitalizadora.

Empregaráse tamén como apoio didáctico diario a pizarra tradicional clásica da aula de Debuxo.

Instalación de auga: para limpeza de material e tratamento de técnicas húmedas gráficas e escultóricas.

Equipamento básico: cabaletes de pintura e de modelado, un tórculo de gravado, varios torsos e bustos de escaiola, medios audiovisuais propios do instituto (aula de audiovisuais e material común cando este disponible), mesas regulables de debuxo.

Materiais artísticos: pinceis, espátulas, acuarelas, acrílicos, pigmentos, tintas de gravado, papel (necesidade de renovar parte do material funxible)

7. Criterios de avaliación e cualificación do alumnado

Os criterios de avaliación son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias, e responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina.

Para este curso pode extraerse da táboa do apartado 4. Nesta se propoñen o grao mínimo de consecución necesario dos estándares de aprendizaxe e o mesmo tempo aparecen os procedementos e instrumentos de avaliación que ademais de medir se se cumpren os mínimos esixibles permiten avaliar tamén a “cualidade de consecución dos mesmos”, e mesmo aportan outros valores que matizarán a nota final do alumno:

Teremos así unha dobre perspectiva na valoración do alumno/a.

Por un lado, se o alumno/a acada as competencias básicas co grao 2 (adquirido) en cada estándar, e por outro a valoración da “cualidade de consecución dese estándar” e doutros conceptos en tanto coñecementos, destrezas, actitudes, que se poñen en xogo en cada unha das propostas, exercicios, exames.

Neste apartado cabe salientar que en todo momento os criterios de avaliación e cualificación do alumnado abaixo expresados son perfectamente operativos e útiles independentemente do tipo de docencia impartida, sexa esta presencial, semipresencial ou non presencial.

A cualificación de cada trimestre será o resultado da suma das cualificacións obtidas polos alumnos nos seguintes apartados, axustándose á ponderación seguinte:

Apartados Observacións Ponderación	Instrumentos de Avaliación	Observacións	Ponderación
A	Traballos realizados no centro ou na casa, individuais ou en grupo, escritos, orais ou multimedia.	Os diferentes traballos e tarefas realizadas puntuaranse de 0 a 10 puntos, podendo expresarse, en caso de que a tarefa así o requira, cunha aproximación máxima de 0,1 puntos. A nota deste apartado será a media aritmética das cualificacións obtidas en cada unha das probas e traballos. Cada nota	70%

		parcial debe ser testemuña directa da consecución positiva dos estándares de aprendizaxe correspondentes e o grao de consecución dos mesmos.	
B	Exames, controis, probas específicas.	Os diferentes exames e probas realizados puntuaranse de 0 a 10 puntos, podendo expresarse, en caso de que a proba así o requira, cunha aproximación máxima de 0,1 puntos. A nota deste apartado será a media aritmética das cualificacións obtidas en cada unha das probas e traballos. Cada nota parcial debe ser testemuña directa da consecución positiva dos estándares de aprendizaxe correspondentes e o grao de consecución dos mesmos.	30%
C	Segundo a dinámica inherente ás clases e a evolución das mesmas no caso de que non se leven a cabo controis específicos do apartado "B" nun trimestre, adoptaranse como "criterios de avaliación" unicamente os do apartado "A".	IDEM apartado(A)	100%

- As recuperacións trimestrais da materia (se o alumno/a non aproba o trimestre) faranse, na 1º e 2ª avaliación, logo das datas da avaliación e periodos vacacionais que as acompañan. Na 3ª Avaliación, farase antes do remate desta. A nota final do alumno/a faise atendendo ó resultado da media aritmética das tres avaliacións.

8. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente

Indicador	1	2	3	4
Utilización das TIC	En ningunha unidade.	Nalgunhas unidades.	Na maioría das unidades	En todas as unidades
Cumprimento do proxecto lector	Nunca	As veces	A maioría das veces	Sempre

Porcentaxe de aprobados	50% - 60%	60% - 70%	70% - 85%	85% - 100%
Realización de actividades en parella, grupo, etc.	En ningunha unidade.	Nalgunhas unidades.	Na maioría das unidades	En todas as unidades
Emprego de recursos variados na práctica docente	En ningunha unidade.	Nalgunhas unidades.	Na maioría das unidades	En todas as unidades
Tratamento de temas transversais	Non se trataron os temas transversais	Tratáronse algúns dos temas establecidos	Tratáronse a maioría dos temas establecidos	Tratáronse todos os temas establecidos
Cumprimento da temporalización	En ningunha unidade.	Nalgunhas unidades.	Na maioría das unidades	En todas as unidades

9. Organización de actividades de seguimento e avaliación das materias pendentes

Non pode haber ningún alumno/a coa materia de EPVeA pendente de 4º ESO.

10. Plan de seguimento do alumnado repetidor

Segundo o Plan específico para o alumnado repetidor, e recollidas as dificultades individuais dos alumnos repetidores para superar os obxectivos desta materia durante o curso anterior, establécese un programa específico individual que inclúe actividades de aprendizaxe semanal. As actividades deben ser de execución sinxela, conceptualmente asequibles e que respondan de maneira obxectiva ós estándares de aprendizaxe e deberán complementar o conxunto de actividades propias que se desenvolvan na materia ou mesmo nalgún caso as podan substituír. Estas actividades poderán consistir en exercicios prácticos, actividades expositivas, actividades tipo test de identificación de elementos e relación de conceptos.

Este programa será comunicado aos titores para que llelo comuniquen ás familias e promovan a implicación destas no seguimento. Terá un seguimento trimestral nas sesións de avaliación.

Tamén se poderá informar ó alumnado con boletíns individualizados, de xeito semellante ó que se fai co alumnado con materias pendentes.

O profesor de materia informará ó titor dos aspectos académicos do alumnado mediante follas estandarizadas..

11. Deseño da avaliación inicial e medidas a adoptar en función dos resultados

O Departamento testeará os coñecementos e as capacidades acadadas directamente relacionadas coa materia polo alumnado da forma seguinte:

- Observación directa do desenvolvemento personal e actitudinal do alumno na aula durante as primeiras xornadas: puntualidade, atención, comportamento dentro da aula, acode as sesións co material necesario, escoita e participa, colaboración cos compañeiros, motricidade...
- Proba específica de teste de coñecementos e capacidades adquiridas no nivel educativo anterior.
- Cuestionario ou redacción que indague no coñecemento que teñen do que é a materia e as expectativas e desexos que teñen sobre ela.

En función dos puntos anteriores o profesor que imparte docencia poderá coñecer de primeira man as necesidades educativas individuais de cada alumno e poderá adoptar diversas medidas que axuden a paliar deficiencias no proceso de aprendizaxe. Apoios e reforzos dentro e fóra da aula, adaptacións curriculares, adecuación dos instrumentos de avaliación máis axeitados para unha consecución positiva dos estándares e capacidades a desenvolver.

12. Medidas de atención á diversidade

Aplicaranse as recollidas no Plan anual de atención á diversidade.

A metodoloxía didáctica e de avaliación poderá variar segundo as necesidades do alumnado.

13. Concreción dos elementos transversais

A materia de Educación Plástica Visual e Audiovisual é unha asignatura sustancialmente práctica na que se elaboran moitos traballos e propostas artísticas e comunicativas que contan coa imaxe como o seu elemento fundamental.

A través de traballos prácticos individuais e colectivos, de exposicións na aula e nos espazos expositivos previstos no instituto, de debates e proxeccións, achegarnos ás conmemoracións daqueles aspectos transversais de relevancia e de interese social e ambiental, marcados no calendario escolar ou como froito resposta á actualidade máis inmediata empregando o máximo posible as posibilidades das TIC e os espazos de comunicación e visibilización que presentan, a través da Web do instituto, blogs, pantallas, etc...

Algúnhas das cuestións que tratarán de maneira directa ou como ferramenta para falar doutras son as seguintes:

- Comprensión lectora, expresión oral e escrita, comunicación audiovisual, tecnoloxías da información e da comunicación, emprendemento, e educación cívica e constitucional.
- Igualdade efectiva entre homes e mulleres, prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- Prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade.
- Respeto á orientación social de cada individuo e superación de clasismos, estereotipos e etiquetas.
- Traballo sobre a capacidade de empatía e educación sensible para mellorar o coñecemento persoal e a nosa posición no espazo social e o rol que desempregamos no mesmo.
- Educación ambiental para un emprego dos recursos e a capacidade de consumo sostible nun mundo global.
- Creatividade, autonomía, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- Valoración do Patrimonio como ben común a preservar, recoñecer e comunicar como riqueza e expresión dun pobo nun momento concreto da súa historia.
- Educación e seguridade viaria

14. Actividades complementarias e extraescolares do departamento

A Educación Plástica e Visual é un campo aberto ás relacións con outras materias e Departamentos:

Colaboración coa Biblioteca, na montaxe de exposicións, traballos de cartelería, instalacións, etc.

Todos os departamentos que desexen establecer experiencias conxuntas en determinados temas de interese común ó longo do curso.

Actividades concretas:

- Conferencia Arquitectura - Paisaxe e Patrimonio.
- Obradoiro Cerámico (Obradoiro Gorín Alfarería).
- Visita Roteiro Fundación Manolo Paz.
- Conferencia Oficio Tradicional Ebanistería Frank Buschmann.

Posibilidade de organizar con outros departamentos un roteiro para percorrer o patrimonio, prehistórico histórico e paisaxístico da nosa contorna.

Posibilidade de asistencia a eventos-espectáculos relacionados con outras formas de expresión artística como poden ser a danza, o teatro, concertos de música, multimedia, etc...

Participación en concursos de carácter artístico e de contidos transversais.

Participación na celebración de determinados actos salientables no calendario escolar como pode ser o día da paz, o día contra a violencia de xénero, o día das letras galegas e o carnaval en canto feito plástico, antropolóxico, social e cultural se refire.

Promoveráse desde o Departamento a visibilización a través de exposicións nos espazos comúns do centro e na páxina web, dos traballos realizados polos alumnos/as ó longo do curso.

Este Departamento cré na gran importancia e relevancia das actividades complementarias e extraescolares na formación integral do alumno/a e dará prioridade a que se podan levar a cabo o maior número de actividades posibles atendendo ós criterios de “posibilidade” e “xestión” (idoneidade e pertinencia de datas así como dos recursos do departamento, co-departamentais e posibilidade económica das familias), tentando sempre que nas saídas educativas, asistencia a eventos e talleres, estas actividades sexan organizadas por varios departamentos, co fin da optimización de recursos.

A programación das actividades complementarias e extraescolares nesta materia ten o “handicap” de que moitas das actividades, exposicións, talleres, conferencias e eventos que promoven os museos, fundacións, e outras entidades como poden ser os concellos ou as redes de teatro e espectáculos están aínda sen programar por estes, e dicir, non existe un calendario claro e determinado, no que basearse o Departamento ó principio de curso. A medida que se vaian coñecendo as diferentes ofertas destas entidades, e a pertinencia educativa, temporal e haxa posibilidade económica, se irán propoñendo e realizando, sempre que non interfiran a outros departamentos.

15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en función dos resultados académicos e procesos de mellora

A taboa do apartado 8 será o instrumento necesario para avaliar en todo momento ó longo do curso a práctica docente e servirá para, de ser o caso, facer as oportunas modificacións e matizacións que conleven a unha mellor calidade e resultados nos procesos de ensino-aprendizaxe. Así, en cada trimestre, logo de cada avaliación faráse un seguimento pormenorizado dos logros de consecución positiva dos indicadores da táboa 8.

16. Accións de contribución ao proxecto lector

Todos os departamentos estamos implicados no mesmo, coordinados polo departamento de Lingua Galega. A nosa participación consiste de momento en:

- Fomentarase desde o Departamento a lectura de textos referentes á cultura e a arte, catálogos, novelas, revistas, cómics, etc, ademais dos “apuntes” ou libros de referencia que sexan precisos... Elaboraránse sinópses, resumos, esquemas e se farán presentacións, exposicións e debates na aula.

- Proposta de adquisición de libros relacionados (directa ou indirectamente) cas artes para o seu emprego na aula ou na biblioteca.

- Participación en proxectos relacionados coas actividades da biblioteca e do centro: ilustracións para relatos, creación de libriños, deseño de portadas, cartaces e carteis expositivos, etc.

En cumprimento do “plan lector” do centro este departamento adicará un tempo mínimo de 10 minutos á lectura en cada unha das materias, tanto á lectura de textos continuos (expositivos, descritivos e argumentativos) como discontinuos (en especial táboas, cadros, gráficas e diagramas).

17. Accións de contribución ao plan TIC

Na aula de Debuxo temos un ordenador con conexión a internet e un canón dixital. Isto permite tratar os contidos con frecuentes proxeccións, tanto de imaxes (reproduccións de obras de arte, deseños, arquitectura, etc) coma de presentacións preparadas especialmente para apoiar os temas tratados. Asemade, usamos a

miúdo a conexión a internet para consultar contidos en páxinas web ou en documentais colgados na rede. Ademais de enriquecer o tratamento dos contidos, resulta moito máis atractivo para o alumnado.

O profesor fornece ademáis ó alumnado dun directorio de páxinas web e fontes específicas da materia para un mellor desenvolvemento da materia e como maneira de fomentar a consulta e formación activa paralela as clases.

Fomentar o emprego da tableta dixitalizadora nos diferentes traballos do alumnado ou como apoio a eles.

Ó longo do curso fomentamos o emprego das TIC por parte do alumnado empregando a Aula de Informática (cando sexa posible) e os recursos propios do alumnado coa finalidade de:

- Elaborar traballos para a súa exposición na aula por parte do alumnado empregando presentacións con diapositivas e traballos en diferentes formatos
- Facer prácticas, exercicios e resolución de problemas online dos diferentes temas tratados no currículo.
- Como fonte de información e consulta constante e multilingüística.
- Mellorar a estética da imaxe e os contidos da web do centro.

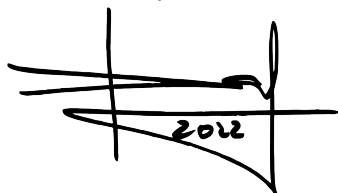
18. Accións de contribución ao plan de convivencia

O departamento contribúe ó plan de convivencia do centro cos seguintes obxectivos:

1. Educar ó alumnado para a convivencia democrática, incorporando na práctica docente contidos relacionados coa convivencia escolar e a resolución pacífica de conflitos.
2. Educar no respecto á liberdade de conciencia e de conviccións relixiosas e morais, preservando a dignidade, integridade e intimidade de todos os membros da comunidade educativa.
3. Cumprir e facer cumprir as normas de convivencia do centro, no ámbito da súa competencia.
4. Fomentar un clima positivo de convivencia no centro, na aula e durante as actividades complementarias e extraescolares.
5. Manter a orde e poñer en coñecemento dos órganos competentes as condutas que alteren a convivencia.
6. Informar ás familias das cuestións que puidesen afectarlles, dos incumprimentos das normas de convivencia por parte dos seus fillos e das medidas disciplinarias tomadas ó respecto.
7. Controlar as faltas de asistencia e retrasos dos alumnos, informando ós titores segundo o procedemento aprobado no noso centro.

Muxía, 20 de setembro de 2022

O xefe do Departamento de Artes Plásticas

David Creus Andrade